

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: J. S., narozený dne X, bytem X,
zastoupený: Mgr. Bc. Vladimír Volný, advokát se sídlem Paroubkova
228, 344 01 Domažlice,

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčním právu
1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen MPSV),

v řízení o žalobě ze dne 22.5.2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.4.2022 č. j. MPSV-
2022/57762-914 o příspěvek na živobytí,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Bc. Vladimíru Volnému se přiznává odměna ve výši 5.082,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni na účet č. 2901448215/2010, VS 304518, ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Dne 22.5.2022 byla zdejšímu soudu prostřednictvím datové schránky doručena žaloba žalobce ze dne 22.5.2022, k níž kromě napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 4.4.2022 bylo mimo jiné připojeno i usnesení zdejšího soudu ze dne 18.5.2022 č.j. Na 4/2022-20,

jímž byl žalobci pro toto řízení ustanoven zástupcem výše uvedený advokát Mgr. Bc. Vladimír Volný.

2. **Včasnou žalobou** vyjádřil žalobce nesouhlas s napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 4.4.2022 č. j. MPSV-2022/57762-914, přičemž poukázal mimo jiné na nesprávný závěr správních orgánů o vzniku zákonných podmínek pro snížení příspěvku na živobytí, na neúplné zjištění skutkového stavu věci a nerespektování závazného právního názoru soudu. Má totiž za to, že závěr správních orgánů v tom směru, že v jeho případě byly dány zákonné důvody pro snížení příspěvku na živobytí, není správný a nemůže obstát. Správní orgán učinil z nedostatečně zjištěného skutkového stavu nesprávné skutkové a právní závěry, když správní orgán I. stupně (tj. Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Plzni, dále jen **ÚP** či **úřad práce**) a žalovaný vymezil rozhodné období, kdy uzavřel, že žalobce pobíral déle než 6 měsíců příspěvek na živobytí ve výši 3.410 Kč a pro jeho neaktivitu rozhodnutím ÚP snížil příspěvek na živobytí na částku 2.200 Kč měsíčně. Správní orgán I. stupně (ÚP) a i žalovaný dospěly k závěru, že rozhodným obdobím je období únor 2017 až září 2017, když v tomto období se žalobci „nasčítala“ doba 6 měsíců, po kterou se prokazatelně neúčastnil projektů organizovaných ÚP. Dle žalobce však jeho neaktivita musí trvat nepřetržitě po dobu 6 měsíců, neboť jiný výklad by znamenal, že příjemcům příspěvku na živobytí by se doba 6 měsíců mohla „nasčítávat“ donekonečna a příspěvek by jim byl snížen např. až po dlouhé době (např. 2 let) v důsledku neaktivity v několika měsících. Takový výklad běhu lhůty je dle něho nepřipustný. Rovněž byla namítána nepřezkoumatelnost a nesrozumitelnost rozhodnutí (porušení § 68 odst. 3 správního řádu, tj. zákona č. 500/2004 Sb.) pro neobjasněný jak časový, tak činnostní prvek v přezkoumávané rozhodovací praxi žalovaného. Dále žalobce namítal nepředvídatelnost rozhodnutí a nesprávnost skutkových závěrů pro neúplné zjištění skutkového stavu, jelikož zohlednil jeho neaktivitu i v měsíci červnu 2017, kdy byl v dočasné pracovní neschopnosti. Také bylo namítáno, že v posuzovaných měsících žalovaný posuzoval okolnosti jen v neprospěch žalobce a individuálně věc neposuzoval. Závěrem bylo navrženo zrušení rozhodnutí ze dne 4.4.2022 a jemu předcházejícího rozhodnutí kvůli shodným vadám řízení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení; současně byla požadována odměna za zastupování žalobce advokátem bez specifikace.
3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 4.4.2022 č.j. MPSV-2022/57762-914** bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ÚP ze dne 15.2.2022 č.j. 3129/2022/KLT o snížení dávky příspěvek na živobytí z 3.410,- Kč na 2.200,- Kč měsíčně ode dne 1.8.2018. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 4.4.2022 žalovaný mimo jiné uvedl, že v období od 1.2.2017 se žalobce aktivit krajské pobočky ÚP neúčastnil v měsíci 2/2017, 4/2017 6/2017, 7/2017, 8/2017, 9/2017, nebyl výdělečně činný, nebyl invalidní ve II stupni ani nevykonával veřejnou službu v rozsahu 20 hodin měsíčně. V měsíci 9/2017 došlo poprvé k nasčítání 6 měsíců. ÚP dále v odůvodnění rozhodnutí rozepsal aktivity žalobce od 10/2017 po jednotlivých měsících. Rozhodným obdobím pro hodnocení jeho aktivity v souvislosti se snížením příspěvku na živobytí ode dne 1.8.2018, je červenec 2018. V tomto měsíci žalobce nebyl osobou, u které se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací, neměl nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, prokazatelně se neúčastnil projektů organizovaných krajskou pobočkou ÚP, nebyl výdělečně činný, nebyl invalidní ve druhém stupni ani nevykonával veřejnou službu v rozsahu 20 hodin měsíčně. Dále bylo uvedeno, že správní orgán doplnil spisovou dokumentaci žalobce, kdy si vyžádal jeho historii evidence z Oddělení evidence zprostředkování a podpory v nezaměstnanosti, která mu byla poskytnuta poradcem pro zprostředkování ÚP. Z doplněných podkladů vyplývá, že žalobce se účastní pravidelně domluvených schůzek se svou

zprostředkovatelnou, neodmítá nabízené projekty nebo doporučenky na vhodné zaměstnání. Z podkladů však dále vyplývá, že vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobce se na trhu práce nachází omezené množství vhodných pracovních nabídek, a pokud mu bylo vhodné místo doporučeno, byl pro svůj nepříznivý zdravotní stav nepřijat. Správní orgán prvního stupně poučil žalobce vzhledem k jeho zdravotnímu stavu o možnosti požádat o vyšší stupeň invalidity.

Rovněž bylo uvedeno, že ÚP nadále zastává názor, že příspěvek na živobytí je v zásadě konstruován tak, že snížení dávky je v případě neaktivity osoby, která pobírá příspěvek na živobytí déle než šest kalendářních měsíců, automatické. Ustanovení § 24 odst. 1 písm. f) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen **zákon**), které stanoví, že částka živobytí osoby činí u osoby, která pobírá příspěvek na živobytí déle než 6 kalendářních měsíců, částku existenčního minima, zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 této osobě nenáleží, nedává možnost volby mezi několika variantami a institut správního uvážení nelze použít.

Také bylo uvedeno, že ÚP vydal dne 16.8.2018 rozhodnutí č.j. 18907/2018/KLT o snížení příspěvku na živobytí žalobci z 3 410 Kč na 2 200 Kč měsíčně ode dne 1.8.2018, které bylo rozhodnutím odvolacího orgánu č.j. MPSV-2018/193985-914 ze dne 26.9.2018 bylo v rámci odvolacího řízení odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí ÚP potvrzeno, ale rozsudkem Krajského soudu v Plzni č.j. 16 Ad 40/2019-36 ze dne 18.8.2020 bylo rozhodnutí odvolacího správního orgánu a jemu předcházející rozhodnutí úřadu práce ze dne 16.8.2016. č.j. 18907/2C 18/KLT zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Následně ÚP vydal dne 20.10.2020 rozhodnutí č.j. 20091/2020/KLT o snížení příspěvku na živobytí žalobci z 3 410 Kč na 2 200 Kč měsíčně ode dne 1.8.2018, které bylo rozhodnutím odvolacího orgánu č.j. MPSV-2020/231120-914 ze dne 27.11.2020 v rámci odvolacího řízení odvolání zamítnuto a rozhodnutí ÚP potvrzeno, avšak rozsudkem uvedeného soudu č.j. 16 Ad 4/2021-78 ze dne 16.9.2021 bylo rozhodnutí odvolacího správního orgánu a jemu předcházející rozhodnutí ÚP ze dne 20.10.2020 č.j. 20091/2020/KLT zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný dále v rozhodnutí uvedl, že z obsahu spisu zjistil, že žalobce je pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi posuzován sám bez dalších společně posuzovaných osob. Je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání úřadu práce ode dne 19.11.2007 bez nároku na podporu v nezaměstnanosti. Dávka pomoci v hmotné nouzi mu byla přiznána a vyplácena na základě žádosti ze dne 3.2.2016 a doložených rozhodných skutečností; podle posudku o invaliditě Okresní správy sociálního zabezpečení Klatovy (dále jen **OSSZ**) č.j. LPS/2C10/148-KT_CSSZ je žalobce osobou invalidní, jde o invaliditu prvního stupně. Také bylo připomenuto, že v období od 2/2017 (tj. od účinnosti zákona č. 367/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., tzn. od 1.2.2017), žalobce nebyl aktivní a v září 2017 došlo poprvé k nasčítání 6 měsíců a od října 2017 se zjišťuje plnění ostatních podmínek (aktivita) každý měsíc.

Také žalovaný konstatoval po přezkoumání rozhodnutí, že ÚP rozhodl souladu s platným právním předpisem o snížení příspěvku na živobytí z 3 410 Kč na 2 200 Kč měsíčně od 1.8.2018. Příspěvek na živobytí je konstruován tak, že snížení dávky je v případě neaktivity osoby, která pobírá příspěvek na živobytí déle než šest kalendářních měsíců, automatické a institut správního uvážení nelze použít. Kritériem pro hodnocení možnosti zvýšení příjmu vlastní prací je jak vlastní aktivita osoby v hmotné nouzi, tak její aktivita směrem k úřadu práce. Hodnocení vlastní aktivity osoby v hmotné nouzi vychází z předpokladu, že tato osoba využívá vedle pomoci ze strany ÚP i služeb agentur práce, inzerce, nabídek výdělečné činnosti prostřednictvím internetu, korespondence se zaměstnavateli apod. Účast

na projektech organizovaných ÚP není jedinou možností, jak může osoba prokázat svoji aktivitu, a snahu o zvýšení příjmu vlastní prací.

Dále žalovaný doplnil, že pokud je osoba v evidenci uchazečů o zaměstnání, podléhá posouzení, zda a za jakých podmínek jsou jí nabízeny projekty, orgánu zaměstnanosti, nikoliv orgánu pomoci v hmotné nouzi. Pokud se osoba prokazatelně takových projektů neúčastní, nezkoumá orgán pomoci v hmotné nouzi důvody, pro které se tak stalo. Stejně jako nezkoumá, z jakých důvodů např. příjemce dávky nebyl výdělečně činný, nebo nevykonával veřejnou službu. Informace oddělení zaměstnanosti ÚP ohledně účasti a neúčasti na projektech organizovaných ÚP jsou svou povahou určitou formou potvrzení o skutečnostech známých správnímu orgánu z úřední činnosti a jsou k dispozici v aplikačním programu úřadu práce.

Závěrem bylo konstatováno, že ÚP provedl nezbytné úkony požadované soudem v odůvodnění rozsudku, stanovil rozhodné období, ve kterém byl žalobce neaktivní. Napadené rozhodnutí ÚP vycházelo ze zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. ÚP shrnul všechny zjištěné skutečnosti a uvedl podklady pro jeho vydání, i náležité popsal skutečnosti, které vzal za prokázané a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil. Žalovaný dospěl k závěru, že rozhodnutí ÚP nebylo vydáno v rozporu s právními předpisy, proto odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

4. **Žalovaný dne 8.6.2022 ve svém vyjádření k žalobě** popsal průběh celého řízení v této věci počínaje vydáním výše uvedeného rozhodnutí ÚP ze dne 16.8.2018 o snížení příspěvku na živobytí žalobci z 3 410 Kč na 2 200 Kč měsíčně ode dne 1.8.2018. Mimo jiné uvedl i aktivity, jichž se žalobce zúčastnil i v období od 2/2017 (tj. od účinnosti zákona č. 367/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., tzn. od 1.2.2017) s tím, že v měsíci 7/2018 se žádné aktivity krajské pobočky ÚP neúčastnil a byly splněny i další podmínky snížení, neboť žalobce neměl nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, nebyl výdělečně činný, nebyl invalidní ve druhém stupni, nevykonával veřejnou službu v rozsahu 20 hodin v kalendářním měsíci ani nebyl osobou, u které se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací. Dále zdůraznil, že účast na projektech organizovaných ÚP není jedinou možností, jak může osoba prokázat svoji aktivitu a snahu o zvýšení příjmu vlastní prací. Také bylo uvedeno, že žalobce v srpnu 2017 pobíral příspěvek na živobytí déle než 6 po sobě jdoucích kalendářních měsíců (počítáno od února 2017) a rovněž bylo zdůrazněno, že vlastní aktivitu zaměřenou na hledání a získání práce musí projevit i poživatel předmětné dávky. Závěrem žalovaný uvedl, že má za to, že jeho rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a správní řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno jej rušit, proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
5. Ze zasláního **správního spisu vedeného žalovaným** v této věci soud zjistil, že skutečnosti uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí i ve vyjádření žalovaného ze dne 8.6.2022 odpovídají obsahu tohoto spisu. Napadené rozhodnutí ze dne 4.4.2022 bylo žalobci doručeno dle založené doručky dne 11.4.2022.
6. **V podání ze dne 19.6.2022** zástupce žalobce specifikoval náklady právního zastoupení v této věci a požadoval celkovou částku 5.082,-Kč ze 3 úkony právní služby společně s DPH, jehož je plátcem, což doložil příslušným rozhodnutím Finančního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 31.7.2018.
7. **V replice ze dne 19.6.2022 žalobce** vyjádřil svůj názor, že dosud nebyly odstraněny vady řízení, i když bylo správním orgánem formálně doplněno dokazování. Závěrem žalobce uvedl, že na podané žalobě trvá a navrhuje, aby jí bylo v plném rozsahu vyhověno.

8. Následně **žalovaný dne 25.7.2022** ve vyjádření k replice žalobce zejména poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) ze dne 13.7.2022 č.j. 6 Ads 298/2021-387, jímž rozhodl o kasační stížnosti žalovaného *proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8.9.2021, č.j. 16 Ad 90/2020*. V tomto řízení se řešila zcela shodná věc co do účastníků i předmětu řízení. Dále bylo uvedeno, že ostatně i Krajský soud v Plzni v uvedeném rozsudku vytýkal žalované zcela shodné vady, jako v projednávaném případě, jak ostatně NSS připomíná v bodě 13 rozsudku: „Krajský soud v napadeném rozsudku primárně vytýkal správním orgánům nepřezkoumatelnost jimi vydaných správních rozhodnutí s odůvodněním, že se nedostatečně zabývaly aktivitami žalobce. Krajský soud v této souvislosti vycházel z právního názoru, že v řízení o snížení dávky příspěvku na živobytí bylo rozhodující, zda úřad práce žalobci nabízel výkon veřejné služby nebo účast na jím organizovaném projektu, a dále to, jak žalobce na případné nabídky reagoval. Z tohoto pohledu pokládal krajský soud dokazování provedené správními orgány za nedostatečné a jimi provedené úvahy za nepřezkoumatelné. „S tímto názorem se ovšem NSS neztotožnil a vyjádřil se i k mechanice výpočtu rozhodného období. Dle žalovaného tak NSS posvětil postup správních orgánů, který od změny legislativy v těchto případech shodně uplatňují, tedy způsob zápočtu aktivit/neaktivit příjemce předmětné dávky včetně určení rozhodného období, proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
9. V této věci se podanou žalobou domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného z důvodů v ní uvedených. Soud za souhlasu účastníků řízení rozhodl ve věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s.r.s.) a shledal z níže uvedených důvodů, že napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 4.4.2022 podmínky pro jeho zrušení nesplňuje zejména proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, již nevyžaduje zásadní doplnění právě s ohledem na předmětný rozsudek NSS ze dne 13.7.2022 č.j. 6 Ads 298/2021-387, na něj poukázal žalovaný ve svém vyjádření ze dne 25.7.2022 (viz výše).
10. Soud proto upřesňuje, že ve věci uvedeného rozsudku NSS ze dne 13.7.2022 č.j. 6 Ads 298/2021-387 se jednalo o stejné účastníky řízení (tj. žalobce i žalovaného) a rovněž o stejnou sociální dávku, tj. příspěvek na živobytí, tudíž předmětný níže citovaný rozsudek NSS zdejší soud musel zohlednit i v této věci.
11. Dále soud připomíná, že proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 8.9.2021 č.j. 16 Ad 90/2020-63 podal žalovaný kasační stížnost ze dne 17.9.2021 a následně **NSS rozsudkem ze dne 13.7.2022 č.j. 6 Ads 298/2021-38** zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 8.9.2021 č.j. 16 Ad 90/2020-63 a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, když kasační stížnost shledal důvodnou. V odůvodnění rozsudku NSS mimo jiné uvedl, že vydaná správní rozhodnutí žalovaného a ÚP nejsou nepřezkoumatelná z důvodu, že se správní orgány nezabývaly otázkou, zda žalobci byla nabídnuta veřejná služba nebo účast na projektu úřadu práce a jakým způsobem žalobce na tyto nabídky reagoval (zda je odmítl či nikoli). K tomu NSS poznamenal, že žalobce v průběhu správního řízení ani posléze v podané žalobě vůbec netvrdil, že by v rozhodném období některou ze zmíněných činností vykonával. Tato otázka tedy nebyla v řízení předmětem sporu, žalobce pouze namítal, že mu možnost vykonávat tyto činnosti správní orgány nezprostředkovaly a nenabízely. K problematice zjišťování skutkového stavu v řízení o snížení dávky pomoci v hmotné nouzi bylo uvedeno, že lze odkázat na rozsudek ze dne 19.4.2016, č.j. 6 Ads 219/2015-30, ve kterém NSS vysvětlil, že přestože je řízení o odnětí dávky (zde snížení dávky) zahajováno z moci úřední a v takovém řízení se zpravidla vyžaduje důkazní aktivita správního orgánu, který musí zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v

neprospěch účastníka, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 50 odst. 3 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), je toto obecné pravidlo v řízeních dle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, do značné míry omezeno, a to § 49. V citovaném rozsudku č.j. 6 Ads 219/2015-30 NSS konkrétně vyslovil: „*Důkazní aktivita (břemeno) ohledně osvědčení nároku na dávku se přenáší na žadatele o dávku, resp. i na osoby, jimž dávka byla dříve přiznána (příjemce).*“

Dle NSS nebylo však povinností ÚP vyhledávat (nad rámec skutečností jemu známých) důkazy prokazující skutečnost, že žalobce v rozhodném období nepracoval, nevykonával veřejnou službu nebo že nedošlo ke změně ve stupni jeho invalidity. Tyto skutečnosti byl v souladu s § 49 odst. 1 a 2 povinen správnímu orgánu osvědčit žalobce. Absence těchto zjištění ve správním spisu proto nemohla být důvodem nepřezkoumatelnosti vydaných rozhodnutí pro nedostatek důvodů, kterou správním orgánům vytýkal krajský soud.

Dále bylo uvedeno, že v odůvodnění rozhodnutí ÚP ze dne 12.8.2020 je zřejmé, že ÚP poté, co krajský soud zrušil jeho prvně vydané (stručně odůvodněné) rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, vypracoval obsáhlé odůvodnění v pořadí druhého rozhodnutí ve věci. Z tohoto odůvodnění je dle NSS bez pochybností seznatelné, jaké rozhodné období úřad práce posuzoval (leden 2019) a z jakých důvodů tak činil. Zároveň odůvodnění přesvědčivě vysvětluje, proč se správní orgán zabýval rovněž uplynutím doby 6 měsíců počítané od nabytí účinnosti zákona č. 367/2016 Sb., tedy ode dne 1.2.2017 (žalobce byl od měsíce února 2017 nepřetržitě příjemcem dávky příspěvku na živobytí a celkové doby 6 měsíců, kdy nespadal pod zákonem stanovené výjimky, dosáhl již v měsíci září 2017).

Také bylo uvedeno, že závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí z hlediska určení rozhodného období vycházel z právního posouzení krajského soudu ohledně rozhodující podmínky pro aplikaci § 24 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi, a sice podmínky pobírání příspěvku na živobytí déle než 6 měsíců. Krajský soud ve shodě s žalobcem vykládá tuto podmínku tak, že v okamžiku, kdy v kterémkoli z následujících měsíců bude možno příjemce dávky podřadit pod kategorii, na kterou se citované ustanovení nevztahuje (např. vykoná veřejnou službu v požadovaném rozsahu, účastní se projektu úřadu práce, apod.), počíná běžet nová doba šesti měsíců, v níž má příjemce dávky nárok na částku živobytí nesníženou na výši existenčního minima. S tímto výkladem krajského soudu se však NSS neztotožnil a naopak považuje za správný výklad žalovaného předestřený v kasační stížnosti a obsažený ve vydaných správních rozhodnutích.

Dle NSS z § 24 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi lze dovodit pouze závěr, že v případě příjemce dávky, který pobírá příspěvek na živobytí déle než 6 měsíců, činí částku živobytí (od níž se odvíjí celková výše dávky) pouze částka existenčního minima, přičemž tuto částku nelze navýšit ani dle následujících ustanovení zákona. Toto zákonné pravidlo vstoupilo v účinnost dne 1.2.2017, a proto příjemci dávek, kteří k tomuto dni pobírali příspěvek na živobytí a pobírali jej nepřetržitě i nadále, měli do budoucna nárok na dávku v nesnížené výši garantovanu již jen po dobu šesti měsíců. Neaplikování uvedeného ustanovení mohla způsobit pouze skutečnost, že příjemce dávky v některém z měsíců spadal do některé z kategorií osob popsanych v uvedeném § 24 odst. 1 písm. f). Po naplnění podmínky, že příjemce pobíral příspěvek na živobytí déle než 6 měsíců, pak jsou správní orgány povinny ex officio snížit částku živobytí (a často shodně i výši dávky) na částku existenčního minima.

Skutečnost, že příjemce dávky bude možno v určitý měsíc podřadit pod některou z kategorií osob, na které se citované ustanovení nevztahuje, však ovlivňuje vždy pouze výši dávky v měsíci následujícím, neboť ustanovení o poklesu se na příjemce nevztahuje právě a

jen v rozhodném období příslušného měsíce. Pokles částky živobytí na částku existenčního minima je totiž vzhledem ke znění věty první § 24 odst. 1 písm. f) trvalý. Tento prima facie jazykový výklad opět odpovídá smyslu a účelu novelizované právní úpravy, jímž je motivace osob dlouhodobě odkázaných na dávkový systém k samostatné aktivitě, kdy stát neaktivním osobám do budoucna garantuje již pouze dávku ve výši existenčního minima. Pokud tedy po dosažení 6 měsíců bude příjemce dávky nadále odkázán na dávkový systém, bude jeho částka živobytí činit pouze výši existenčního minima, přičemž pouze v následujících měsících poté, kdy bude aktivní, či bude splňovat jinou z výjimek, na základě které nebude ustanovení o poklesu na existenční minimum aplikováno, bude dávka dočasně zvýšena. Na rozdíl od krajského soudu se tedy NSS domnívá, že v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy by byl výklad (nemající oporu ani v textu zákona), že příjemci dávky bude postačovat pouze jeden měsíc, kdy bude např. vykonávat veřejnou službu v požadovaném minimálním rozsahu, a částka živobytí se mu zvýší na celých následujících šest měsíců. Takto by příjemce dávky mohl být aktivní vždy jen jeden měsíc v každém pololetí, přičemž dávku by v nesnížené výši pobíral permanentně. Stejně tak by mohl být pouze v jediném měsíci uznán lékařem dočasně práce neschopným pro nemoc, či se zúčastnit projektu úřadu práce, čímž by bylo zajištěno nesnížení částky živobytí na celé další pololetí. Takový výklad považuje NSS za neudržitelný.

Závěrem NSS uvedl, že v dalším řízení tak bude krajský soud vycházet z toho, že u žalobce (jako příjemce pobírajícího příspěvek na živobytí déle než šest měsíců) činí částka živobytí pouze částku existenčního minima, ledaže by naplnil některou z podmínek vylučujících aplikaci § 24 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Naplnění některé z těchto podmínek v konkrétním měsíci pak bude rozhodující výhradně pro stanovení výše částky živobytí v měsíci následujícím (§ 10 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Správní orgány jsou povinny vycházet ze skutečností známých jim z vlastních úředních evidencí (§ 6 odst. 2 správního řádu), ostatní skutečnosti musí správnímu orgánu osvědčit žalobce jako příjemce dávky (§ 49 odst. 1 a 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi).

Rovněž NSS zmínil, že si je vědom citlivosti posuzované otázky, a rozumí proto i úvahám krajského soudu, který se pokusil ze zákonné právní úpravy dovodit výsledek pro žalobce (jako osobu v prvním stupni invalidity) co nejpriznivější. NSS má však za to, že závěry učiněné krajským soudem v souzené věci nemají oporu v platné právní úpravě a jsou v rozporu s účelem a smyslem zákona o pomoci v hmotné nouzi ve znění zákona č. 367/2016 Sb.

12. Zdejší soud se v této věci řídil právním názorem vyjádřeným ve výše citovaném rozsudku NSS ze dne 13.7.2022 č.j. 6 Ads 298/2021-38, jak uvedl výše, a pro stručnost odkazuje na jeho celé odůvodnění, jelikož je znám i všem účastníkům tohoto řízení. Soud postupoval v souladu s § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná, a zamítl žalobu, jak je uvedeno ve **výroku I. rozsudku**, neboť žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou s ohledem na citovaný předmětný rozsudek NSS ze dne 13.7.2022.
13. Nad rámec soud podotýká, že jej stále překvapuje roztržičnost v činnosti ÚP, když o podmínce splnění zákonných požadavků rozhodují jednotlivé části, které ale mezi sebou nekomunikují, ačkoliv mají stejnou počítačovou síť. Velmi úzká specializace není k prospěchu osob žádajících o dávku, když chybí a vlastně nefunguje spolupráce ohledně předávání potřebných informací mezi např. úsekem evidence osob – žadatelů o zaměstnání a dávek – příspěvek na živobytí, což spolu nepochybně úzce souvisí. Stejně tak je s podivem, byť se jedná o osobu, která je uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně bez nároku na výplatu invalidního důchodu, že od 19.11.2007, kdy je žalobce v evidenci uchazečů o zaměstnání, mu nebylo za tu celou dlouhou dobu ani prostřednictvím ÚP

zajištěno odpovídající zaměstnání, přičemž ÚP byl právě pro takovou činnost zřízen. Tato skutečnost však neznamena pro žalobce, že nemusí vyvíjet žádnou aktivitu ohledně hledání vhodného zaměstnání; případně má možnost požádat o změnu stupně invalidity, pokud došlo či v průběhu doby dojde ke zhoršení jeho zdravotního stavu ve vztahu k pracovní schopnosti.

14. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle § 60 odst. 2 s.ř.s. ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče. S ohledem na uvedené, soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**), jelikož úspěšný byl žalovaný správní orgán.
15. Žalobci byl pro řízení o žalobě v této věci opětovně ustanoven zástupcem advokát Mgr. Bc. Vladimír Volný (*usnesení zdejšího soudu č.j. Na 4/2020-20 ze dne 18.5.2022*); v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 s.ř.s). Ustanovenému zástupci byla proto přiznána odměna za zastupování v této věci v souladu s obsahem jeho podání ze dne 19.6.2022 za tři úkony právní služby á 1.000,-Kč (převzetí a příprava, sepsání žaloby a sepsání repliky) se třemi paušálními částkami á 300,-Kč dle § 9 odst. 2, § 7 bodu 3, § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen **advokátní tarif**), tj. 4.200,-Kč, a rovněž mu náleží částka 882,-Kč, tj. 21% DPH z částky 4.200,-Kč, jelikož je plátcem DPH. Přiznaná částka 5.082,-Kč bude vyplacena jmenovanému advokátovi na jeho účet č. 2901448215/2010, VS: 304518, z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, když tuto lhůtu soud považuje za přiměřenou (**výrok III. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a v § 104 s.ř.s. je uvedena nepřipustnost kasační stížnosti.

Plzeň 27. září 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně